

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**Stanowisko
Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko – Pomorskiego
w sprawie zmniejszonych dochodów samorządów powiatowych
Chełmno, 12 grudnia 2019 r.**

Jednostki samorządu terytorialnego otrzymały mniejsze dochody na 2020 rok w postaci subwencji ogólnej, na którą składa się subwencja wyrównawcza, subwencja równoważąca i subwencja oświatowa. Subwencje są stałą formą finansowania zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, otrzymywanymi z budżetu państwa.

Również planowane są niższe dochody z PIT, które stanowią większą część dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Każda obniżka podatku od osób fizycznych powoduje obniżenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym słowem mniejsze dochody, to mniej inwestycji, mniej zmodernizowanych dróg, ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej, zmniejszenie oferty edukacyjnej itp.

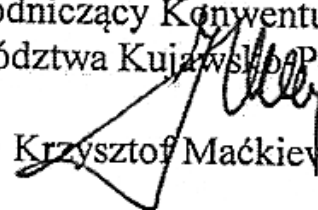
Obniżka podatków jest korzystna dla pracujących Polaków, ale niekorzystna dla samorządów, które dbają o najbliższe otoczenie właśnie z naszych podatków. Ważna jest odpowiedź na pytanie czy państwo planuje wprowadzenie jakiejś formy rekompensaty finansowej dla samorządów w związku z obniżeniem ich dochodów. Przy konstrukcji projektów budżetu na 2020 rok trzeba było podjąć decyzje z której inwestycji, bądź z których działań zrezygnować, gdzie podnieść ceny, których remontów dróg nie podejmować, czy ograniczyć funkcjonowanie pieczy zastępczej itp.? To uzasadnione obawy nie tylko dotyczą samorządowców ale przedsiębiorców i wielu mieszkańców. W roku 2020 zmniejszone dochody samorządów wraz z obowiązkiem zabezpieczenia środków na płace nauczycieli spowodują zwiększenie zadłużenia samorządów. W dynamicznym tempie rosną wydatki bieżące, natomiast dochody bieżące się nie zwiększają. Taka sytuacja w dłuższym okresie czasu może doprowadzić do nie spełnienia art. 242 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych, który mówi, iż „ na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane

dochody bieżące....”Wspomnieć należy, iż dodatkowe wpływy do budżetu państwa z uszczelnienia VAT nie mają wpływu na zwiększenie dochodów samorządów. Samorząd z tych środków nie otrzymuje nic. Okazuje się, że ulgi i podwyżki płac są wprowadzane wyłącznie kosztem samorządów, a takie działanie odczuwamy wszyscy.

Realizacja zadań oświatowych przyjęta zgodnie z obowiązującą podstawą programową kształcenia ogólnego, a także nowymi podstawami programowymi kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, skutkuje zwiększoną ilością godzin dydaktycznych, które znalazły swoje odzwierciedlenie w zaakceptowanych przez Kuratorium Oświaty i Wychowania arkuszach organizacyjnych. Propozycja wstępnej subwencji oświatowej nie pozwala w pełni zrealizować zadań wynikających ze zwiększonego naboru uczniów w roku 2019 oraz zmian w systemie edukacji, polegających na funkcjonowaniu jednocześnie dwu systemów nauczania opartych na bazie likwidowanych gimnazjów i na bazie szkół podstawowych. Zróżnicowane podstawy programowe uniemożliwiają w zdecydowanej większości łączenie klas, co w konsekwencji doprowadziło do utworzenia kolejnych oddziałów szkolnych. Sytuacja taka skutkuje większą ilością godzin dydaktycznych na pojedynczego nauczyciela, a zatem wyższymi kosztami wynikającymi z wynagrodzenia. Dodatkowym elementem, który w pełni nie został zagwarantowany w subwencji wstępnej jest dwukrotny wzrost wynagrodzeń w bieżącym roku. Realny wzrost uposażenia o blisko 15% powinien zostać zrekompensowany w subwencji na 2020 rok, w analogiczny sposób jak to ministerstwo uczyniło w 2019r przekazując środki na wzrost wynagrodzeń za cztery miesiące. Analizując proponowaną wysokość subwencji oświatowej wstępnej na 2020 rok stwierdzamy, że planowane w niej dla samorządu powiatowego środki nie rekompensują w pełni wzrostu wynagrodzeń nauczycieli oraz świadczenia na start dla nauczyciela stażysty a także nie gwarantują wypłaty dodatku za wychowawstwo w wysokości nie mniej niż 300 zł. Zaproponowany standard subwencji w wysokości 5985,52 zł nie gwarantuje, pełnej realizacji zadań oświatowych, o rozwoju tego sektora nie wspominając. Na stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej czytamy, że w 2020 roku mniej będzie zarówno uczniów jak i nauczycieli a subwencja przypadająca na ucznia przeliczeniowego wyniesie 7,5%. Zapewne w większości powiatów, które borykają się z podwójnym rocznikiem, tendencja jest odwrotna nastąpił realny wzrost liczby uczniów rok do roku, utworzono więcej oddziałów szkolnych i zatrudniono nowych nauczycieli, a pracujący do tej pory będą realizować zwiększony wymiar godzin.

Bardzo niepokojąca jest również sytuacja w służbie zdrowia. Wprowadzone ryczałtowe wynagrodzenie szpitali nie odpowiada ponoszonym i stale rosnącym kosztom ich funkcjonowania. Brak systemowych rozwiązań finansowania pokrywającego rosnące koszty. Zawieranie przez Ministerstwo Zdrowia porozumień płacowych z grupami pracowników bez przekazywania środków na ich finansowanie w krótkim czasie doprowadzi do totalnego zadłużenia szpitali. Konieczność pokrycia tych długów spadnie na samorządy, co doprowadzi je do poważnych kłopotów finansowych, a rządzący zapewne wskażą winnego czyli nieudolne samorządy.

Przewodniczący Konwentu Powiatów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Krzysztof Maćkiewicz